

הרשות להגנת הפרטיות: גילוי דעת בנושא איסוף מספרי תעודות זהות וצילום תעודות זהות

מזכר לקוחות - אפריל 2025

לקוחות יקרים,

ביום 17 במרץ 2025 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות גילוי דעת בנושא איסוף מספרי תעודות זהות וצילום תעודות זהות, וכן ביצעה לאחרונה פעולות אכיפה מנהלית בנושא זה.

איסוף מספרי תעודות זהות וצילומן הינו חלק בלתי נפרד מפעילות עסקית של ארגונים רבים, והיה חשוב לנו להביא לידיעתכם את עמדת הרשות להגנת הפרטיות והמלצותיה בנושא זה כדי להבטיח עמידה בהוראות דיני הגנת הפרטיות. אתם מוזמנים להסתייע בנו בבחינת הנהלים הקיימים בארגונכם בנושא זה ובהתאמתם להוראות הדין.

להלן נסקור את עיקרי גילוי הדעת.

- מעמד מספר תעודת זהות וצילומה.** לדברי הרשות להגנת הפרטיות ("הרשות"), מספר תעודת הזהות הוא "מפתח" ייחודי ולא ניתן לשינוי, המאפשר גישה למידע אישי נוסף על אדם, ולכן יש להתייחס אליו כאל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ("חוק הגנת הפרטיות"), וחלות עליו הוראות פרק ב' לחוק.
- תרחישים לאיסוף מספר תעודת זהות או צילומה.** הרשות מבחינה בין שני תרחישים עיקריים: האחד, כאשר מוטלת על בית העסק חובה חוקית לדרוש נתונים אלו לצורך מתן השירות (למשל,¹ בנקים או חברות אשראי חוץ-בנקאיות); והשני, כאשר בית העסק דורש לקבל את פרטי המידע

¹ ראו סעיפים 3 ו-6(א)(2) לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001.

מהלקוח מבלי שמוטלת עליו חובה חוקית או רגולטורית לעשות כן, כגון במקרים של רכישה מקוונת באמצעות כרטיס אשראי.

3. **צילום תעודת זהות ושימוש בחלופות פוגעניות פחות.** צילום תעודת זהות כולל פרטים רבים שלרוב אינם נדרשים לבית העסק (כגון תאריך לידה, תאריך הנפקה, מצב משפחתי ומידע על בני משפחה), ולכן במקרים אלה מהווה מידע עודף. איסוף ושמירה של מידע עודף מגדילים את הסיכון לפגיעה בפרטיות ובאבטחת המידע.

לפיכך, יש להימנע מדרישה לצלם את תעודת הזהות כולה, למעט במקרים חריגים בהם כל המידע דרוש. במקרים אלו, יש להסתפק בצילום החלק הקדמי בלבד, ללא הספח והחלק האחורי. כמו כן, נדרש לבחון את משך שמירת הצילום בהתאם לסיבה בגינה בוצע הצילום.

4. יצוין כי במקרים המתאימים, בהם נדרש לאמת את זהותו של אדם לצורך מתן שירות או קבלת משלוח, ניתן לעשות שימוש באמצעי אימות זהות אחרים, שפגיעתם בפרטיות פחותה, כגון:

(א) אימות באמצעות קוד חד-פעמי הנשלח מראש;

(ב) הצגת תעודת זהות ללא צילומה או שמירתה;

(ג) צילום תעודת הזהות תוך השחרת החלקים שאינם חיוניים לצורך זיהוי.

5. **חובת היידוע בעת איסוף המידע.** בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות, תנאי לאיסוף מידע אישי מאדם הוא הסכמה מדעת של אותו אדם למסירת המידע. על בקשה למסור מספר תעודת זהות או צילום תעודת הזהות להיות מלווה בהודעה הכוללת: (1) האם חלה על הלקוח חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו; (2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע; ו- (3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה. נעיר בהקשר זה כי הנחיות משלימות נתנו במסגרת עמדת הרשות להגנת הפרטיות בנושא "חובת יידוע במסגרת איסוף ושימוש במידע אישי". מזכרנו בנושא זמין [בא.י](#).

ככל שבכוונת בית העסק לבקש מלקוח למסור צילום של תעודת הזהות לצורך קבלת שירות או מוצר, עליו לציין זאת בפני הלקוח מראש ובטרם השלמת הליך הרכישה, גם כאשר הדרישה מבוצעת בפועל על ידי חברת השליחויות הפועלת מטעמו של בית העסק.

6. **צמידות מטרה.** בהתאם לעקרון צמידות המטרה הקבוע בסעיפים 2(9) ו-8(ב) לחוק הגנת הפרטיות, אין לעשות שימוש במידע אישי (ובכלל זה מספר תעודת הזהות של אדם או צילומה), אלא למטרה שלשמה נמסר.

סידני, אוסטרליה
50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע
גב ים, רחוב האנגריה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב
מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים
הגן הטכנולוגי מלחה, בניין 1
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948

לפיכך, ככל שמספר תעודות הזהות התבקש למשל לצורך זיהוי הלקוח בעסקה ספציפית, והמספר נמסר על ידי הלקוח למטרה זו, אין לעשות בו שימוש למטרות אחרות.

7. **חובת בחינה שנתית של הצורך בשמירת המידע.** לפי תקנה 2(ג) לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 ("תקנות אבטחת מידע"), על בעל מאגר מידע לבחון אחת לשנה אם המידע שהוא שומר במאגר אינו רב מן הנדרש למטרות המאגר.

הרשות מדגישה כי במסגרת בחינה זו יש לכלול התייחסות ספציפית לצורך בשמירת מספרי תעודות זהות או צילומיהן, זאת נוכח הסיכונים המיוחדים הגלומים במידע זה. על בעל המאגר גם לתעד את אופן ביצוע הבחינה בהתאם לתקנה 19(ב) לתקנות אבטחת מידע.

8. **חובת המידתיות.** נוכח הפגיעה בפרטיות הטמונה באיסוף מספרי תעודות זהות וצילומי תעודות זהות, על כל גוף ציבורי הכפוף לעקרון המידתיות לבחון, טרם האיסוף, האם מדובר באמצעי היעיל והמתאים להשגת המטרה, האם ניתן להשיג מטרה זו באמצעי שפגיעתו בפרטיות פחותה, והאם התועלת מהשגת המטרה עולה על הפגיעה בפרטיות הנובעת מעצם האיסוף והשימוש במידע זה.

9. **אכיפה מנהלית שבוצעה על ידי הרשות.**

9.1 הרשות הטילה לאחרונה קנסות מנהליים בסך 15,000 ש"ח, כל אחד, על חברת ארנסט יאנג (ישראל) ועל שותפות PWC ישראל, לאחר שנמצא כי דרשו מאורחיהן לסרוק תעודה מזהה בבניסה למשרדיהן מבלי שמסרו הודעה בהתאם לסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות. הרשות ציינה כי לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 13 לחוק, העיצומים הכספיים על הפרות דומות עלולים להגיע לסכומים גבוהים משמעותית.

9.2 במסגרת גילוי הדעת, הרשות מציינת כי קיבלה פניות רבות בנוגע למקרים בהם נדרש צילום או סריקה של תעודת זהות לצורך קבלת מוצר משליח, כניסה למקום מסוים, או קבלת מידע כללי שאינו מצריך הזדהות. דומה שהרשות אינה רואה בעין יפה מקרים אלו. עוד מציינת הרשות, כי קשה לחשוב על הצדקה לצילום מלא של תעודת זהותו של אדם, ככל שנעשה כדי להוכיח שמשלוח הגיע ליעדו המדויק.

נציין כי המידע האמור לעיל הוא מידע כללי ותמציתי בלבד, הוא אינו מהווה חוות דעת או ייעוץ משפטי, ויש לקבל עצה מקצועית נפרדת בטרם נקיטת פעולה משפטית או אחרת בקשר עם הנושאים שנסקרו לעיל.

נשמח לסייע לארגונכם בבחינת הנהלים הקיימים בנושא איסוף מספרי תעודות זהות וצילומן, ובהתאמתם להנחיות הרשות.

סידני, אוסטרליה
50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע
גב ים, רחוב האנגריה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב
מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים
הגן הטכנולוגי מלחה, בניין 1
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948

עו"ד מרים שדה-פישר
מחלקת הייטק, טכנולוגיה והון סיכון
Miriamf@agmon-law.co.il

עו"ד סער רוסמן, שותף
מחלקת הייטק, טכנולוגיה והון סיכון
ראש תחום סייבר ופרטיות
Saar@agmon-law.co.il

עו"ד מתן אברמוביץ
מחלקת הייטק, טכנולוגיה והון סיכון
Matana@agmon-law.co.il

סידני, אוסטרליה

50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע

גב ים, רחוב האנגריה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב

מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים

הגן הטכנולוגי מלחה, בניין 1
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948